

Naročnina listu: =
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . " 5—
 Četrt leta . . . " 2-50
 Mesečno . . . " 1—
Zunaj Avstrije: =
 Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
 " 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :::: popust. ::::

„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Brežička ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Zasledovanje Rusov.

V Karpatih Rusi izgnani iz doline Laborče. — Na črti Krosno—Zakliczyn prodiramo. — Boji ob Dunajecu se nadaljujejo. — Na Rusko-Poljskem smo prodrli do Nide. — Nova mobilizacija v Rusiji. — S srbskega bojišča nobenih poročil. — Na francoskem bojišču novi francoski napadi. — Turška poročila govorijo o uspehih.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 20. decembra.

S severnega bojišča prihajajo (sedaj) najnovejša poročila o borbi z Rusi, ki so se morali končno umakniti. Pričajo nam, da je spretnost našega vodstva premagala sovražnikovo premoč. Kajti tudi tokrat so bili Rusi v premoči, čeprav je tudi naše število bilo veliko. Umikajoče Ruse zasledujejo naše in nemške čete na celi črti. Kje se bodo Rusi ustavili, še sedaj ni razvidno. Naše vojno vodstvo za to zasleduje Ruse z vso potrebno previdnostjo, da se kje ne vlovi v rusko past.

Na 400km dolgi črti zmagoviti

Avstrijci zasedli Piotrkow in Przedborz.

Dunaj, 18. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa: Poražena glavna ruska sila se na celi, 400 km široki bojni črti, od mesta Krosno (v Galiciji) do izliva reke Bzura (na Rusko-Poljskem) po naši armadi zasleduje. Včeraj smo vrgli sovražnika tudi iz njegovih postojank v severnem karpatskem predozemlju med mestoma Krosno in Zakliczyn. Ob spodnjem toku reke Dunajec stojijo naše in zavezniške čete v boju s sovražnikovimi zadnjimi stražami. Na Južno-Poljskem se naše prodiranje vrši brez posebnih velikih bojev. Mesto Piotrkow je včeraj avstrijski pešpolk št. 34 (imejtelj polka rajni nemški cesar Viljem I.) zasedel. Oddelki avstrijskega pešpolka št. 31 pa so zasedli mesto Przedborz (južno od Lodza na reki Pilica). Junaška trdnjavska posadka v Przemyслу na oddaljenem ozemlju pred trdnjavo uspešno nadaljuje boje s sovražnikom. Položaj v Karpatih se še ni mnogo spremenil.

Naši so Ruse brezizjemno povsod vrgli nazaj.

Dunaj, 19. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno poroča:

Naše čete, ki prodirajo čez bojno črto Krosno—Zakliczyn, so trčile včeraj ob močan sovražni odpor. Tudi ob spodnjem toku reke Dunajec se vršijo vroči boji. Ruske zadnje straže, ki so se na zahodnem bregu reke Dunajec krepko ustavljale, so bile po naših četah popolnoma pregnane iz tega brega. Na Južnem Poljskem so naše čete pri zasledovanju sovražnika z istim vrdnem boju. Naši so Ruse že brez izjeme vrgli nazaj. Naša kavalerija, ki je že v četrtek, dne 17. decembra zvečer udrila v mesto Jedrzejov (Andrejev), je že došla do reke Nida. (Jedrzejov) leži 80 km severo-izhodno od Krakova, Nida pa je reka na Južnem Poljskem, ter se izliva severno od Tarnova Vislo.) Dalje na severu so zavezniške čete prekoračile reko Pilica.

V Karpatih se — izvzemši manjših bojev, ki so se za nas vsi ugodno iztekli — ni nič posebnega zgodilo. Vojaški oddelki, ki so izpadli iz trdnjave Przemyśl, so se potem, ko so svojo nalogo opravili, vrnili zopet nazaj v trdnjavo. Sovražnik jih na povratku niti ni nadlegoval. Posadka je privedla v trdnjavo več sto ujetih Rusov.

Rusi priznavajo svoje umikanje.

„Rundschau“ se poroča iz Kodanja: Zadnja semkaj došla poročila so zelo otožna. O bojih južno od Krakova se le samo poroča, da so zelo srditi in da se uspehi spreminjajo. Tudi se že uradno javlja, da se je posrečilo avstrijskim četam vkljub silnim ruskim sunkom obdržati svoja stališča na sedlu Viszkova. V okolišju Ciechanova, Pozasnie in Pietekova se vrše krvavi boji, v katerih so Avstrijci in Nemci v premoči. Ruski listi naglašajo o bojih na Poljskem in v Galiciji, da čustveni ozir ne smejo izpodrinuti strateških presojen. Nova razvrsti-

tev ruske armade je bila potrebna in se mora z vso naglico nadaljevati, ker se zdi, da je rusko desno in levo krilo ogroževano. Sunk ogromnih nemških moči od severne strani v kraju Slupuy—Torun je prav resno ogroževal rusko desno krilo in njegovo umikanje, posebno, ker je avstrijska armada na črti Censtohova—Krakov začela srdito napadati. Levo rusko krilo so spravile v prostoru Novega-Sandeca, kjer so razvili Nemci in Avstrijci živalno gibanje, močne avstrijske in nemške čete v težak položaj. — „Nowoje Wremja“ naglašja spretnost avstrijskih in nemških čet, ker znaajo svoja stališča trenutnemu položaju primerno prilagoditi. Rusi so sedaj vkljub uspehom, ki so jih dosegli, prisiljeni, opustiti na celi bojni črti svoje nameravane in zapričeto prodiranje vsled neugodnih prometnih razmer, ki skorodane izključujejo vsak reden dovoz živil in moštva. Ruski list „Rječ“ kritikuje umikanje Rusov ter izraža nado, da se bo spremenil vojni položaj v najkrajšem času v prid Rusom. Zavezniki, Nemci in Avstrijci, imajo baje na Poljskem in v Galiciji 39% armadnih zborov. Uradno se javlja, da zasleduje umikanje Rusov tudi ta smoter, da se zasigura obrambo Varšave, ker se mora računati, da bodo napravile nemške in avstrijske čete nov obupen sunk proti Varšavi. Avstrijski in nemški zrakoplovi so baje metali bombe na Varšavo, ki so vse eksplodirale. Rusi so še baje vedno na boljšem, ker so mogli narekovati svojo voljo Nemcem, ker so jih prisilili, da so morali preložiti svoj glavni napad od slabejše Francije na močnejšo Rusijo.

Umikanje Rusov iz Karpatov.

Ogrski vladni poročevalni urad razglasa z dne 18. decembra: V Laboreza-doli o udrli sovražnik se naglo umika. Na podlagi patrolnih poročil se umika čez Kiszolyvo, blizu ob meji. V Munkaču je preminil vsak strah. Prispele so semkaj nove čete, da pospešijo vsak nadaljni vpad.

Junaški štajerski polk.

Franc Molnar opisuje v „Az Estu“ junaštvo nekega štajerskega polka; dogodek mu je pripovedoval neki častnik tako-le:

LISTEK.

Huzar Kovač.

„P. L.“ slika pogovor dveh kmečkih fantov, ki sta se sešla pred kolodvorom, tako-le:

„Da, oče se že davno odšli in sedaj oskrbujejo gospodarstvo otroci. Jaz sem bil v dnini in se mi je dobro godilo; prinašam domov prihranjen denar. Oče pišejo redkokada.“

„Od nas je šel na vojsko moj najstarejši brat“ pravi drugi; „huzar je in je imel srečo. Rešil je svojega polkovnika in polkovnikovega sina tudi. In dobro se mu je godilo in domov je poslal že tisoč kron; tako smo odplačali ves dolg na posestvu. In seveda brez vojske bi to ne bilo mogoče.“

„Odkod pa prihajaš ti zdaj?“

„Tudi jaz sem bil v dnini in zdaj se peljem v B., da dobim novo delo. Plačujejo dobro in tudi jaz sem že marsikatero prihranjeno petico poslal domov svoji materi. Razen tega dobivajo mati zdaj še štindeset kron mesečno.“

„Kdo?“

„Moja mati.“

„Od tebe?“

„Ne! Ampak od gospoda polkovnika mojega brata. Saj je Peter rešil gospodu polkovniku življenje!“

„To si že poprej pravil. Kako pa je bilo to?“
 „Kako da je to bilo? Moj brat je o tem že pisal in smo pismo že neblilikokrat prebrali, pa naš gospod župnik menijo, da bomo celo stvar še le potem popolnoma razodeli, če jo bo brat sam enkrat razložil.“

„Kdaj pa pride?“

„Menda kmalu, ker je ranjen.“

„Ali je bil takrat ranjen, ko je rešil ta dva častnika?“

„Dvakrat je bil ranjen; to je bilo tako: Ko so jahali, je bil od sovražne kroglice obstreljen na vratu; povedal pa tega ni, ampak si je hitro obvezal to rano in še čez obvezal s svilenim robeem, da drugi niso ničesar opazili. Sicer bi ga bili takoj nazaj poslali, tega pa ni maral. Jahal je vzadi za polkovnikom. Tovariši so ga dražili in povpraševali, ako ga boli grlo, on pa je smeje se odgovarjal, da ga robeem varuje pred ostrimi sovražnimi kroglicami. Ko se je začel napad, so se pognali v skok v boj. Ko so trčili skupaj, je bil polkovnik hudo ranjen, da je padel vznak v sedlu. Moj brat ga je presresel, vzdignil ga je k sebi in je sekal divje ter si tako napravil pot nazaj, kjer so potem obvezali polkovnika. Polkovnik je bil tako hudo ranjen, da se sploh ni zavedal, kaj da se je godilo z njim. Moj brat je pa jeznil nazaj na bojišče.“

„In tisoč kron?“

„Te je dobil nekaj dni pozneje. Vrnil se je v boj ravno takrat, ko je bil dobil neki mlad poročnik

strel v ramo, da mu je zdrknila sablja iz rok. Rusi so se veselili in so hoteli mladega moža ujeti. A tedaj pa je prijezdil moj brat, kakor podivjan je sekal po sovražnikih, da Rusi niso vedeli ne kod ne kam, in posrečilo se mu je rešiti mladega poročnika. Pri tem je dobil kroglo v desno koleno. In gospod poročnik mu je rekel: „Priden huzar si, Peter Kovač, tukaj vzemi v zahvalo mojo denarnico!“ V denarnici je bilo tisoč kron, ki jih je Peter takoj poslal materi.“

„In tistih štirideset kron, ki jih mesečno dobivajo tvoja mati?“

„Tiste pošilja gospod polkovnik. [V bolnišnici so se sešli vsi trije: polkovnik, poročnik in moj brat Peter. Polkovnik je zvedel, da je njegov rešitelj ranjen, da je tam v bolnišnici in da je Peter rešil tudi njegovega sina, ker tisti gospod poročnik je sin gospoda polkovnika. In tedaj je rekel polkovnik Peter: „No, huzar Kovač, tvoja mati bode dobivala za naprej od mene štirideset kron na mesec, ker so podarili domovini tako junaškega huzarja.“ In Peter je pripomnil v pismu k temu: Ta sreča bi lahko bila srečala vsakega ogrskega huzarja, ker v sili ne zapusti noben huzar svojega tovariša in svojih častnikov že celo ne.“

„Vam se potemtakem godi sedaj v vojski čisto dobro?“

„No, hvala Bogu, dobro!“

Neki debrecinski polk stoji ramo ob rami v bojni črti poleg nekega štajerskega polka. Oba polka pričakujeta povelja za naskok. Neki častnik prijezdi s poveljem: „Štajerski polk prodiraj in naskoč!“ Štajerci nasade bajonete, posloje se z rokami od Ogrov in dero z glasnimi vojnimi klici proti sovražniku. Siloviti hitri napad napravi na Ogre tak utis, da prične ploskati cel polk, do 4000 mož. Med ploskanjem Ogrov dero Štajerci proti ruskemu strelskemu jarku. Ruski topovi grome neprestano; med viharim odobravanjem debrecinskega polka razbijejo Štajerci popolnoma rusko črto.

Vzrok ruskega poraza pri Limanovi.

Dunaj, dne 18. decembra.

Očividec, ki je obiskal bojišča pri Limanovi, pri Novem in Starem Sandecu, opisuje poraz Rusov pri Limanovi sledeče:

Izborna strategija naših vojskovodij 1. junaštvu naših hrabrih čet sta dne 12. decembra popolnoma porazili Ruse v hudih in krvavih bojih na celi črti Grabie—Laparov—Limanova notri do doline reke Dunajeca. Rusi so se umikali v divjem begu. Avstrijske čete so jih zasledovale čez Grybov—Gorlice in Biecz. Tudi tiste naše čete, ki so prišle čez Karpate, so hučo pritiskale na Ruse. Uspeh je bil popoln in zasledovanje Rusov proti izhodu in zahodu traja dalje.

Razvoj bitke pri Limanovi je velezanimiv, ker je zahteval od našega armadnega vodstva izborne bojne načrte in sigurnost v vodstvu, ki se je s jajo izkazala, ker so ugodni prostori in ugodne razmere omogočile, da je zmagal izborni izdelani avstrijski bojni načrt in hrabrost naših vojakov nad mnogo številnejšim sovražnikom.

Przemysl nepoškodovan.

„Az Estu“ poročajo iz Satoralja-Ujhely:

V gornjo Ogrsko je priletel neki zrakoplovec iz Przemysla. Ko se je v Przemyslu vzdignil, je nastala velika burja, ki ga je semkaj prignala. Zrakoplovec je izjavil, da je Przemysl danes ravnotako močan in nepoškodovan, kakor je bil prvi dan obleganja. Od ozemlja se ni prav nič izgubilo. Obrambna vojska se nahaja neprenehoma v napadalnem položaju in napravi vsak dan izpade s sijajnim uspehom. Vojaši so dobro razporejeni ter se šalijo med seboj. Živeža je v izobilju tudi za ruske ujetnike — zaradi tega ne bodo mogli Rusi premagati Przemysla z lakoto.

Posadka Przemysla upa, da bo januarja konec vojske.

Neki bralec budimpeštanskega lista „Pester Lloyd“ je poslal listu iz drugokrat obkoljenega Przemysla pismo, v katerem piše:

Przemysl, 30. novembra.

Mi smo od dne 7. novembra obkoljeni. Rusi imajo pred trdnjavo tako malo število čet in tudi malo topov, da niti niso v stanu nas pravilno oblegati. Le tedaj pride do manjših bojov, ako napravi naša infanterija izpad iz trdnjave. Od časa do časa jo obstreljujejo Rusi, a še tedaj zelo slabo, kako utrdbo, a brezuspešno. A mi jim takoj odgovorimo, ako jih le kje opazimo. Mnogo Rusov se uda Avstrijem radi hudega mraza in gladi, ki vlada med ruskim vojaštvom. Trdnjavo bo skoro gotovo tako dolgo obkoljena, dokler naše zavezniške armade ne dosežejo nad Rusi odločilne zmage. Oskrbljeni smo v Przemyslu dobro. Imamo celo vojaško gostilno, v kateri se boljše in ceneje živi, kot kje drugod. Zelo se občuti pomanjkanje častnikov. Majhen list, ki se izda v trdnjavi, prinaša le skromna poročila. Mislite si! V Przemyslu celo jahamo večkrat na sprehod! Neki moj prijatelj je kupil dva ruska konja, od katerih je imel eden veliko rano, ki pa mu je že zacelila. Konjiček je sedaj pravi dober. Naš stotniški poveljnik pa ima zelo čudnega konjička. Ako jaha, smuče gospod poveljnik vedno z ene na drugo stran konjevega hrbta. Tukaj smo imeli nekaj dni hud in oster mraz, ki je znašal celo 16 stopinj pod ničlo. A sedaj je zopet toplejše. Vsak dan slišimo o zmagah, ki jih doseže naša zavezniška armada nad Rusi in pričakujemo, da se bodo zmage nadaljevale. Prepričani smo, da bomo že koncem meseca januarja doma. Na Ogrsko smo pustili nekaj tisoč Rusov, da jih le tam pošteno natepemo.

Dne 9. decembra. Naš zrakoplovec bo še le jutri odplul iz trdnjave. Zadnji čas se ni skoraj nič spremenilo. Rusi so napadli neko našo postojanko, daleč pred trdnjavo, ki je od utrjenega trdnjavskega pasu zelo oddaljena. Rusi so bili z velikimi izgubami vrženi nazaj. To je bil izid drugega obleganja edini večji ruski naskok. Rusi imajo tako malo število topov na razpolago, da so obstreljevali le samo eno trdnjavsko stran. S cele oblegovalne črte so na to stran spravili vse svoje topove, ki jih imajo pred Przemyslom.

Zadoščenje rusinski duhovščini.

Budimpešta, dne 17. decembra.

Uradni brzojavni in korespondenčni urad javlja iz Marmaroš-Szigeta: Na današnji glavni skupščini županije marmaroške je izjavil veliki župan Nyegre, da je treba dati zadoščenje rusinski duhovščini, katere patrijotizem so zlobno obrekovali in je opozarjal na sijajno rehabilitacijo, ki jo je dobila duhovščina od vojaških in civilnih oblasti. Takisto je izjavil, da je tudi patrijotizem rusinskega naroda vzvišen nad vsak dvom. V imenu rusinske duhovščine se je zahvalil velikemu županu škofijski vikar Balog za zadoščenje, ki se je z uradne strani dalo duhovščini.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, 20. decembra.

Naš poraz v Srbiji so v prvi vrsti zakrivile ceste in vreme. Naše čete so neprenehoma, skoraj noč in dan napredovale, da bi sovražnika ne pustile k sapi. Toda vsled vremena in slabih cest pa ni mogla naša artilerija in tren za njimi. V tem so se naši infanteriji postavile sveže srbske čete nasproti in umikanje je bilo neizogibno. Da tudi umikanje ni brez izgub, to vsi dobro vemo, toda govornice o naših velikanskih izgubah, o dezertiranju, o ujetju, o minah, ki so vrgle na tisoče in tisoče naših v zrak, že po svoji mnogostranski obliki kažejo, da izvirajo iz kroga zlobnežev ali lahkomišelnih brbljavčev.

Podrobnosti o našem umikanju.

Budimpešta, dne 18. decembra.

„Pester Lloyd“ prinaša daljšo sliko bojev v Srbiji, katere opis je list posnel po večini iz bolgarskega lista „Kambana“, ki izhaja v Sofiji. „Kambana“ trdi, da je dobila sva poročila iz Niša, torej iz srbskega vra. Poročilo pravi: Od dne 3. do 8. decembra, torej celih 6 dni in 5 noči, so trajali v Srbiji boji med Avstrijci in Srbi. Srbi so vse svoje sile pritegnili na bojno črto in celo ope vojaške oddelke, ki so stali ob bolgarski meji, so poslali glavni srbski armadi na pomoč zoper Avstrijce. Boji med avstrijsko in srbsko armado so bili izredno hudi, srbske izgube pa izredno velike. Ceste so bile v tako gorostasnem položaju, da je bilo avstrijskim topničarjem nemogoče, spraviti svoje topove in pa tren s strelivom pravočasno do bojne črte, kakor je bilo to z ozirom na krvave boje s Srbi nujno potrebno. Ta zamuda avstrijske artilerije je bil edini vzrok, da je naše armadno poveljstvo moralo odrediti umikanje avstrijske armade. Na noben način pa se naše umikanje ne more razlagati tako, kot da so bili Srbi tako junaški, da jim naše vojaštvo ne bi bilo kos in da smo se radi posebe srbske hrabrosti morali umakniti.

Ko so avstrijske čete videle, da naša artilerija in tren s strelivom in drugimi vajnimi potrebščinami ne more napreči, so se morale umakniti, da si izberejo drug ugodnejši prostor za novo razvrstitev. Tam bodo sedaj Avstrijci čakali na povelja za novo bojevanje s Srbi.

Sovražnik je najprvo napadel avstrijsko kolo-ro, ki je bila sestavljena iz dveh divizij. Poveljeval je tem oddelkom general pl. Kraus. Težka artilerija te naše armade je že obistreljevala predutrdbe srbske trdnjave Kragujevac. Srben je Krausova armada prizadajala ogromne izgube in je odbila vse srbske napade. Enako so odbile vse sovražne napade tudi ope avstrijske čete, ki so prodirale od belgrajske strani proti jugu. Koteno pa so se tudi te avstrijske čete morale umakniti in sicer iz vsjih vojaških ozirov, ker se je položaj tako spremenil, da je tretji avstrijski armadi stala velika srbska premoč nasproti. Tretja avstrijska armada je stala na črt gorovje Rudnik—Gornji Milanovec. Naša armada je silno pritiskala na srbsko moč in je srbski oddelkom, ki so bili sestavljeni iz samih odlučnih Srbov, prizadajala velike izgube. Naše čete so se kljub junaški brambi morale umakniti izpred Valjeva. Napad srbskega levega krila in središča je naša armada, ki je stala na severni črti (ob spodnjem toku reke Kolubara do Belgrada) krepko ustavljala in je s tem krila naše umikanje.

Vsi sofijski listi so mnenja, da, čepravno so zasedli Srbi zopet svoje prejšnje postojanke in so se morale avstrijske čete kljub hrabri brambi umakniti, srbska armada svojo zmago ne bo dolgo uživala, ker nova avstrijska ofenziva (napadalna prodiranje) v Srbijo bo položaj v Srbiji gotovo korenito spremenila. Tudi Srbi sedanjega izida vojske ne smatrajo kot odločitev, nasprotno. Srbi celo priznavajo, da se boprava vojska v Srbiji šele sedaj začela.

Vzroki nove razvrstitve.

O novi razvrstitvi naših čet v Srbiji piše nemški list „Leipziger Neueste Nachrichten“ sledeče: Srbi s' delajo prevelike uke in časopisje trčporazumatekmente med seboj, kako ukovati hrabre Srbe v zvezde. Sigurno je, da so bile avstrijske čete na svojem naglem prodiranju občutno ovirane in ustavljene, toda to ni nikakor odločilnega pomena, kakor troh bahavo v svet srbski generalni štab. Umikanje avstrijskih čet se je izvršilo iz dveh razlogov in sicer, ker so dobili

Srbi v pravem času zelo številno ojačenje in so bili v premoči in ker so upadli Črnogorci v Bosno, vsled česar je bilo omogočeno Srbom začeti z ofenzivo in predreti razmeroma redke črte Avstrijcev. Med Arangelovcem in Milanovcem so zavzeli Srbi močne postojanke in so svoja ojačenja v zadnjem trenutku poslali na bojno črto. Ojačenja pa, poslana v zadnjem hipu v bojno vrsto in o katerih nasprotnik ni mogel biti poučen, so čestokrat odločilne važnosti. So izvanredne težkoče za naše čete v skrajno težavnem srbskem ozemlju, se katerimi se morejo boriti. Vkljub tem težkočam in vkljub sedajnemu umikanju naših čet smemo zaupati v našo armado, da bo izšla na dan odločitve kot zmagovalka iz borbe.

Na sovražnikovem ozemlju.

Vojaški sotrudnik graške „Tagespost“ piše: V Srbiji zadnje dni ni došlo do večjih podvzetij. Zdi se, da so srbske čete na svojem prodiranju zadele na ovire.

Drugi listi poročajo: Vodstvo armade se je odločilo, da umakne čete na postojanke, ki omogočujejo na eni strani novo razvrstitev, na drugi strani pa ne povzročajo nepravil pri oskrbovanju vojske. Te nove postojanke se nahajajo na sovražnikovem ozemlju ne daleč od one črte, katero smo zavzeli, ko smo prekorčili Kolubaro. Potrebna posledica je bila začasna izpraznitev Belgrada, ker Belgrad leži izven črte novih pozicij, pa bi kot izven črte pomaknjena točka zahtevala tako močno posadko, katero moremo na drugem kraju mnogo bolje uporabiti. „Budapesti Hirap“, ki se smatra za polslužbeni list, piše: Dogodilo se je, da so naše čete z druge strani Valjeva zadele na veliko moč Srbóv in so bile prisiljene, se umakniti z velikimi izgubami.

Iz Belgrada se v redu umaknili.

Zemun, 18. decembra.

Ko so se avstrijske čete umaknile iz Belgrada, je srbsko prebivalstvo plenilo po trgovinah srbskih trgovcev in stanovanjih ubeglih /Srbov. Naše zadnje straže so bile priča, kako so Srbi plenili. Častnik je pripovedoval v vladnem klubu v Zemunu, kako so se avstrijske čete v lepem, vzornem redu umaknile iz Belgrada. O kakem begu niti ni govora. Umikanje se je izvršilo vsled vojaških /taktičnih vzrokov, in to naši ljudje dobro znajo.

Rusko strelivo za Srbijo.

Bukarešta, 17. decembra.

Iz Braile (rumunsko mesto ob izlivu Donave v Črno morje) poročajo listi:

V zadnjih dnevih je plulo mimo Braile, osobito po noči, veliko število ruskih parnikov, ki so vozili rusko orožje, municijo in vojaštvo za Srbijo. To plovanje ruskih parnikov mimo Braile je trajalo več ur. Vsako posamezno skupino parnikov je spremljala ena oborožena ladja. List „Universul“ javlja iz mesta Tulcea: V torek po noči je vnovič plulo 12 ruskih parnikov mimo naše luke. Parnike je spremljalo 45 manjših ladij, ki so vozile živež, strelivo in ruske vojaške za Srbijo. Prednjo stražo je tvoril ruski parnik „Bessarabe“. V rumunski pristanišču Reni, nedaleč proč od rumunskega mesta Galaaca, se opazuje v zadnjem času prav živahno gibanje. Rusi pripravljajo večje Transporte za Srbijo, katere bi še radi spravili v Srbijo, predno zamrzne Donava. Včeraj po noči je plulo mimo luke zopet 24 ruskih ladij, ki so bile istotako namenjene za Srbijo. Tovorne ladje je spremljalo šest oboroženih ruskih parnikov.

Francoska pomoč Srbiji.

„Reichspost“ poroča iz Soluna: Skozi Solun se vozijo neprenehoma topovi, strelivo, orožje in živež v znatnih množinah v Srbijo. Pred tremi tedni so se peljali celo francoski častniki in vojaki, ki so se tu sem pripeljali na francoski bojni ladji „Waldack-Rousseau“. Promet na tranzitirani vardarski mostni železniški prog se vrši na ta način, da se blago preklada.

Boji za Kotor.

Obširno poročilo „Südslavische Korrespondenz“ iz Kotorja pravi, da so od časa, ko je naša velika vojna ladja obstreljevala postojanke Črnogorcev in Francozov na Lovčenu, precej časa bili sovražni topovi v okolici Kotorja tihi. Pred nekaj dnevi pa so Črnogorci in Francozi zopet pričeli z obstreljevanjem. Sovražniki so svoje poškodovane baterije na Lovčenu zopet popravili in so začeli znova streljati na Kotor ter naše postojanke po bližnjih gorskih višinah. Uspeh tega sovražnega obstreljevanja pa je še slabši kot poprej. Živahno se gibljejo avstrijski zrakoploveci, ki se vsak dan pokažejo nad Lovčonom, Barom in Cetinjem. V Črni gori je zapadel sneg tako visoko, da so gorske steze, katere so bile itak poprej že zelo težavne, sedaj skoro popolnoma nerabne. Črnogorske čete, katere so po noči večkrat upadle na avstrijsko ozemlje v okolici Kotorja in so tam plenile ter so bile

radi čuječnosti naših straž vržene navadno takoj nazaj, morajo sedaj ostati v svojih okopih na meji in ne morejo več na avstrijsko stran „v vas“. Po cele dneve na meji ne pade ne eden strel. Zadnji čas je število lačnih beguncev iz Črne Gore močno naraslo.

Avstrijski vojni ujetniki na Grškem.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz Aten: Na poziv avstro-ogrške vlade je zahtevala grška vlada, da naj vrne Srbija Grški 80 v Srbiji ujetih avstro-ogrskih vojakov in 8 častnikov, ki so jih Srbi čez Grško (Solun) prepeljali v Bitolj. Srbija je obljubila, da izroči Grški te avstro-ogrške ujetnike. Prepeljejo jih na grški otok Syra, kjer ostanejo, dokler bode trajala vojska.

Nemci ob angleški obali.

Uradno nemško poročilo o napadu.

Berolin, dne 18. decembra.

Od nemške admiralitete se uradno poroča:

O napadu nemškega vojnega brodovja na angleško izhodno obal se razglasaajo sledeče podrobnosti: Ko so se nemške ladje bližale angleški obali, so štirje torpedni rušilci brezuspešno napadli nemške križarke. Eden angleški torpedni rušilec je bil po nemških ladjah uničen, drugi pa je zelo poškodovan zbežal s prozorišča. Angleške baterije trdnjave Hartlepool so morale obmolkniti, plinarna je bila uničena. Z brodovja se je videlo 3 velike požare v mestu, ob enem pa se je slišalo več močnih pokov. Obmorska stražnica in vodovod v mestu Scarborough, obmorska stražnica in signalna postaja v mestu Whitby so uničene. Angleški obrežni topovi so sicer z nekaterimi strelji zadeli nemške ladje, ki pa so napravili brezpomembno škodo. Na nekem drugem mestu so Nemci uničili še enega angleškega torpednega rušilca.

Zrtve nemškega obstreljevanja.

Iz Londona javlja časnikarski urad: Po zadnjih uradnih poročilih je bilo v Hartlepoolu ubitih 55 oseb-nevojakov in ranjenih 115. Posebno izhodni del mesta je bil vsled obstreljevanja hudo prizadet. Cela vrsta hiš v bližini obrežnih baterij je bila razdejana in pod razvalinami je bilo pokopanih veliko ljudi. Prva granata je zadela mestno plinarno, katera je začela takoj goreti. Vnel se je plin, katerega so pustili zgorjeti. Od delavcev ni bil nihče zadet. V mestu Scarborough so zadele nemške granate hotel „Grand“, 2 druga hotela, cerkev, šolo in deklški zavod. Izven mesta so nemške ladje obstreljevale pristaniške svetilnike in poškodovale večinoma vse hiše, ki se nahajajo ob pristanišču.

Preplašeno prebivalstvo.

Berolin, 17. decembra.

„Lokalanzeiger“ poroča iz Rotterdama:

Iz številnih uradnih poročil, kakor tudi iz poročil očividcev, dobimo o obstreljevanju angleškega izhodnega obrežja po nemških bojnih ladjah sledečo sliko:

Ko so nemške ladje napadle angleško obrežje, je bilo mračno in megleno jutro, tako, da so v obrežnih krajih morale goreti svetilke. Prebivalstvo je ravno bilo pri zajutruku, šolski otroci pa so bili na potu v šolo. Tedaj so se pojavile v sivi megli slike velikih bojnih ladij, katere se je prvotno smatralo za angleške, kajti nemške ladje so plule po morju brez vodca, kakor da bi bile o angleških vodnih cestah dobro poučene. Kmalu nato pa so zabliskali z topov z bojnih ladij mogočni ognjeni jeziki. Podoba ogroženih angleških obmorskih mest je bila kmalu vsa drugačena.

Z velikansko naglico se je po mestnih ulicah raznesel grozovit strah; kričanje po mestih je preglasevalo gromenje topov. Obrežne angleške baterije so odgovarjale na ogenj nemških vojnih ladij in baterije pri Hartlepoolu so baje enkrat tudi dobro zadele. Poročila soglašajo v tem, da so ob enem in istem času različne ladje začele bruhati ogenj na mesta Hartlepool, Scarborough in Whitby. Med preplašenim prebivalstvom se je naenkrat raznesla govorica, da je Zeppelin se udeležil obstreljevanja angleških obrežnih krajev. Poročilo pa ni bilo istinito. Angleži so takoj alarmirali svojo obrežno stražo. V Hartlepoolu je našlo takoj 100 oseb smrt ali pa so bile več ali manj ranjene.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor 20. decembra.

Nemško poročilo omenja sedaj dan za dnevom, da mora odbijati sovražne napade. Iz tega smemo sklepati, da so Francozi vendar le porabili priložnost, ker so Nemci mnogo čet odposlali na Rusko, ter začeli napadati. Toda siloviti napadi to nikakor niso. General Joffre se je uddal sedaj sicer splošni žejji, ki je zahtevala ofenzivo, vendar ne sila na odločitev. Za to ima očitno premalo vojaštva. Sami iz sebe menda Francozi sploh niso več zmožni za odločilno ofenzivo, ampak samo ako dobijo ali od Japoncev ali Angležev dovolj vojaštva na pomoč.

Uradno nemško poročilo.

Berolin, dne 18. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 18. decembra predpoldne poroča:

Bitka pri Nieuportu stoji ugodno, še pa ni končana. Napadi Francozov med mestoma La Basse in Arras, kakor tudi ob obeh straneh reke Somme so se izjalovili. Francozi so imeli težke izgube. Samo ob reki Somme so izgubili Francozi 1400 ujetih in najmanj 1800 mrtvih. Izgube nemških čet ne znašajo tam niti 200 mož.

V gorovju Argonnen so ujele nemške čete v dobro uspelih napadih na Francoze okrog 750 francoskih vojakov in zaplenile nekaj vojnega gradiva.

Na o talem delu zahodne fronte se ni pripetilo nič bistvenega.

Na izhodni in zahodni Pruski je položaj neizpremenjen.

Na Poljskem zasleduje jo nemške čete nadalje umikajoče se Ruse.

Uradno nemško poročilo.

Berolin, 19. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 19. decembra predpoldne poroča:

Na zahodu so izvršili včeraj sovražniški celo vrsto napadov. Pri mestih Nieuport, Bixschote in severno od mesta La Basse trajajo boji dalje. Zahodno od Lensa, izhodno od Alberta in zahodno od Noyona so bili napadi odbiti.

Ob izhodno-pruski meji je bil zahodno od mesta Pirkallen napad ruske kavalarije popolnoma odbit.

Na Poljskem se je zasledovanje Rusov še nadaljevalo.

Prodiranje Nemcev pri Nieuportu.

Rotterdam, 19. decembra.

Rotterdamski list „Courant“ javlja, da je prodiranje Nemcev ob prekopi Yser splošno in da se pomikaa nemška bojna črta vedno bližje proti mestu Nieuportu.

Najkrvavejši boji ob zalivu Yser.

Bruselj, 19. decembra.

Boje, ki so se vršili ob zalivu Yser, je prištevati h najkrvavejšim, kotlikor jih dosedaj pozna svetovna zgodovina. V teh bojih so znašale izgube Angležev, Belgijcev in Francozov do dne 1. decembra nič manj kakor 215.000 mož mrtvih, ranjenih in ujetih.

Ruski vojni načrt zgrešen.

Bruselj, dne 15. decembra.

V mestih Havre, Bordo in v Londonu vlada velika nevolja proti Rusiji, ki postaja vedno večja, ker ni Rusija vse svoje sile zbrala za prodiranje proti Berlinu in je raje prodirala proti Karpatom, da bi pomagala Srbom. Za usodo Srbije se Francozi, Angleži in Belgijci ne brigajo, pač pa utegne spaviti Rusija Francijo, Anglijo in Belgijo v obupen vojaški položaj, ker ni naperila svoje prodiranje proti Nemčiji. V teh treh mestih se smatra, da je ves ruski vojni načrt popolnoma zgrešen in napačen ter se boje zelo slabega izida volne.

Generalissimus Joffre ve vse.

S francoske fronte poročajo: General Joffre pozna natančno moč nemške armade na celi črti. On te številke prikriva, da ne more noben človek uganiti, na kateri strani bo izvršil najhujši napad. Francija je lahko mirna, Joffre bo udaril ob pravem času. Najprej je treba počakati, kako se bo razvzvil položaj na Poljskem.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, 20. decembra.

Na Kavkazu se boji med Turki in Rusi nadaljujejo. Ruski car Nikolaj je v prvi polovici meseca decembra obiskal kavkaške pokrajine, da se prepriča o položaju v Kavkazu. Turškim četam pred Batumom poveljuje sam Enver-paša. Na mesto odstavljenega egiptovskega khedive ja Abbas-Hilmi-paše je imenovan za novega egiptovskega sultana Hussein-Kemal.

V južnem delu Egipta, v pokrajinah angleškega Sudana, so se uprli rodovi Beduinov.

V francoski pokrajini Maroko se je proglasil v glavnem mestu Fezu Abdul Malik za samostojnega maroškega sultana.

Uradno turško poročilo.

Carigrad, dne 17. decembra.

Ruske čete so poskušale pod zaščito topov in strojnih pušk prodirati ob levem bregu reke Tschoroch. Po peturnem boju je bil sovražnik vržen nazaj.

Po bitki pri Serailu, ki se je končala z zmago turških čet, se je nadaljevalo zasledovanje Rusov. Turške čete so trčile na Ruse 15 km zahodno od Kotura, jih napadle in jih pregnale v smeri proti Raziju in Koturu.

Ruski car na Kavkazu.

Kakor smo že poročali, se je ruski car v prvi polovici decembra podal na Kavkaz. V mestu Tiflis se je mudil car dva dni. Iz Tiflisa se je podal ruski vladar dalje na Kavkaz, da se sam prepriča o položaju, ki je radi izbruha vojske nastal v tamošnjih pokrajinah. Uradno poročilo iz Petrograda dne 18. decembra pravi, da se je car mudil nekaj dni v Vladikavkazu in je od tam odpotoval v neznani smeri dalje. Pred odhodom je Nikolaj sprejel razna odposlansva kavkaških rodov, ki so mu poklonila bogata darila in denar za vojne potrebe.

Spor med Turčijo in Grčijo.

Atene, 17. decembra.

Uradno se poroča:

Današnji atenski listi izražajo mnenje, da se bo razmerje med Turčijo in Grčijo pretrgalo, kakor hitro bodo v Carigradu, kakor nameravajo, grškega mornariškega podčastnika, ki je na smrt obsojen, usmrtili.

Med Rumunijo in Italijo.

Dunajska „Information“ piše: Laško ministstvo je od obeh zbornic dobilo takorekoč generalno pooblastilo, ki brez dvoma poviša njegovo moralično avtoriteto. Pripomniti hočemo še, da se poročila o italijansko-rumunski zvezi množe. Med kabinetoma v Rimu in Bukarešti se je dosegel intimen sporazum, na podlagi katerega bosta obe vladi v sedanji svetovni krizi paralelno postopali. Prva poročila o tem so došla iz Bukarešte. Če gre tu za več kot duhovito kombinacijo, ne moremo reči. Vsekako je treba ta poročila zabeležiti.

Pondeljкова Straža se tudi v novem letu lahko posebej naroči kakor dozdaj. Samo **Pondeljкова Straža** stane za celo leto **3 K 20 v**; za pol leta **1 K 60 v**; za četrto leta **90 v**. Kdor hoče torej od novega leta naprej dobivati Pondeljково Stražo, naj pošlje naročnino po položnici Našega Doma, kismo jo zadnjič priložili. S to položnico se sme poslati samo naročnina za **Pondeljково Stražo**. S to položnico se ne sme poslati denar za noben drugi namen. **Tudi se ne sme poslati naročnina za Pondeljково Stražo ob enem z naročnino za Gospodaria, ker to dela zmešnjavo.** Kdor nima položnice raj pošlje naročnino za **Pondeljково Stražo po poštni nakaznici** na naslov: Upravištvo Pondeljkové Straže v Mariboru. Koroška cesta 5. Na robu nakaznice naj natančno zapiše svoje ime in bivališče ter še pristavi: **Ta znesek je za Pondeljково Stražo.** Ako se bode na ocnina tako pošiljala, kakor tukaj zahtevamo, potem bo do pošiljanje lista redno. Naročnina za Pondeljково Stražo, ki se nam bo zdaj naprej poslala, se šteje od novega leta naprej. Zato bodo vsi tisti, ki si bodo odzdaj naprej naročili Pondeljково Stražo, dobili prvo številko še **le 28. decembra.** To si naj dobro zapomnijo, da ne bodo po nepotrebnem reklamirali.

Raznoterosti.

Slav. Gospodar (Božična številka) izide radi praznikov že v sredo, dne 23., petkova Straža pa v četrtek, dne 24. decembra. Prihodnja Pondeljкова Straža ne izide v pondeliek, ampak še le v torek, dne 28. decembra.

Božična. Katol. gospejno društvo v Mariboru je navzlic resnemu času prisrbelo s rotam in ubogim učenkam priških sestrar v redeljo dne 30. decembra ob 3. uri popoldne primerno božičnico. Genljive prireditve so se udeležili tudi premisljivi gospod knezoškof. Ko so učenke in gojenke izvršile spored, obstojšč iz pozdravnega govora, iz več božičnih pesmi, delamacij in iz cesarske himne, se je duhovni voditelj gospejnega društva, g. kanonik Jos. Majcen, zahvalil vsem, ki so pripomogli, napraviti otrokom božično veselje ter jih storiti deležne miru, ki so ga angelji oznanjevali v božični noči. Zlasti se je zahvalil Njih Ekselenci, ki so se najbolj potegovali za to božičnico ter za nje, poleg daru 200 K gopejnemu društvu, še 40 K darovali. Na to so povzeli b-sedo prevzvišeni Nadpastir ter so na podlagi angeljskega speva „Mir ljudem na zemlji, ki so dodre volje“ poudarjali, da je leto 1914, dasiravno leto grozne vojske, vendar prineslo tudi mnogo miru torej — mir v vojski. Prav vsled vojske so se mnogi vrnili na pravo pot ter našli mir z Bogom; mir se je zopet naselil med mnoge razdvojene države zlasti se je zahvalil Njih Ekselenci, ki so se najbolj potegovali za to božičnico ter za njo, poleg daru 200 K gopejnemu društvu še 40 K darovali.

Umrla je v soboto, dne 19. decembra, v Mariboru soproga g. F. Stegnarjanega učtelja na c. kr. kaznilnici, gospa Marija Stegnar, roj. Kos, v 64. letu starosti. Pogreb je danes popoldne. Rajna je bila blagoga, plemenitega značaja ter je uživala veliko priljubljenost v slovenskih krogih. Blag ji spomin!

Umrli je v Št. Jurju ob južni železnici v četrto mladosti pravnik Juro Rajh, brat dr. Jakoba Rajha, odvetnika in Gradcu, in dr. Štefana Rajha, odvetnika

v Kočevju. Pogreb je bil v petek ob 11. uri dopoldne v St. Jurju. Blag mu spomin!

jene družine, mir je nastal med raznimi strankami in avstrijskimi narodi. Mira se udeležujejo blage gospe, ki v viharjih časih skrbijo za uboge, nadalje otroci, ki bodo dobili svoja darila, vsi, ki so sodelovali pri tej božičnici, duhovni voditelji gospejnega društva, šolske sestre, katerim je vojska naložila velike žrtve, in vsi navzočni gostje, med njimi misijonar P. Gebh. Fröhlich. Vsem so prevzvišeni Nadpastir želeli milosti polne božične praznike in srečno novo leto, podelili jim nadpastirski blagoslov, na to pa razdelili med blizu 100 otrok primerna darila, zlasti toplo zimsko obleko — Osrečenim otrokom se bo ta božičnica gotovo tem bolj vtisnila v spomin, ker se je vršila v viharjem bojnem letu 1914.

Duhovniške vesti. Č. g. Fr. S. Spindler, mestni kaplan v Brežicah, je dobil župnijo Sv. Jurija na Pesnici. F. g. Anton Pučnik, dosedaj upravitelj pri Sv. Juriju, pride za kaplana v Novocerkev, Č. g. J. Pečnak, kaplan v Novicerkvi, za mestnega kaplana v Brežice.

Novo šolo za gospodinjstvo so vključili raznovrstnim težavam ustanovile č. šolske sestre iz Maribora v Splitu.

Henryk Sienkiewicz, slavn poljski romanopisec, je postal, kakor javlja berlinska „Kreuzzeit“, član ruske akademije znanosti.

Ranjen je bil na severnem bojišču poljski socialnodemokratski poslanec dunajskega drž. zbora dr. Liebermann. Služil je kot prostovoljec v poljskih legijah.

Belgijsko vseučilišče, ki je bilo doslej v mestu Lovan (Löwen), je začasno preloženo v angleško mesto Cambridge (izgovori: Kembriš), ki leži severno od Londona. V Kembrišu je starodavna sloveča univerza, ki sega po svojem početku v 12. stoletje. Vseučiliška knjižnica ima čez 200.000 knjig in mnogo rokopisov. Dijakov šteje okrog 3000; zanje je ustanovljenih 17 zavodov, za dijakinje dva. Vodstvo je dalo kardinalu Mercierju potrebne prostore, pa tudi knjižnico in laboratorije na razpolago, kar je kardinal tudi sprejel, ker je mesto Lovan vsled vojne veliko trpelo. Profesorji so se že podali v Kembriš.

Afera Šviha pred najvišjim sodiščem. Najvišje sodišče na Dunaju je pred kratkim zavrnilo ničnostno pritožbo bivšega državnega poslanca dr. Šviha proti sodbi praškega porotnega sodišča, ki je, kakor znano, oprostilo odgovornega urednika „Nar. Listov“, dr. Hellerja, v zani zadevi.

Svicarski zvezni predsednik. Zvezno zborovanje v Švicah je izvelo zvezni predsednik Guisepa Motta. Motta je rojen l. 1871 v tesinskem kantonu, je katolik in konzervativnega mišljenja.

*** Izplačevanje gotovine** pri kreditnih zavodih za vplačevanja na vojno posojila. Č. kr. štajersko namestništvo razglša: Povod na podpisovanje na vojno posojilo se je v več slučajih opazovalo naporno razumevanje. Da se temu odpomore, se opozarja, da so po tozadevnih določbah moratorija (plačilnega odloga) kreditni zavodi zavezani, tirjati iz tekočega računa, blagajniških listov in vložnih knjižic ne glede na visokost zneska v svrhu vplačevanja na državna posojila, torej tudi na vojno posojilo nazaj poplačevati le potem preodkazovanja ali dopošiljanja na blagajno, ki ima pravico sprejemati (na primer: poštna hranilnica) in se torej ne more zahtevati, da bi kreditni zavod izplačevali strankam gotov denar.

Kaznovano bogokletje. Matevž Lukan, 64 let star, pristojen v Mošnje na Kranjskem, delavec brez stalnega bivališča, je bil že 31krat zaradi raznih prestopkov predkaznovan. Dne 25. oktobra se je obdolženec v Kobalovi gostilni v Vrhopolju sprl z dvema delavcema, kar je dalo povod, da so se na cesti stopili. Tudi Lukan je bil nekaj tepen; a pri tej priliki mu je zmanjkalo nekaj denarja. To ga je tako razjezilo, da je začel Boga in Mater božjo na ostuden način preklinjati. Sodišče mu je naložilo za kazen 2 leti težke ječe.

Vojaki letos ne dobe božičnih dopustov. Vojna uprava je odredila, da vojakom pri četah in zavodih v notranjosti države letos ni dovoljevati nikakih božičnih dopustov. Dne 24. t. m. popoldan in dne 25. t. m. pa množstvo ne bo imelo nikake službe.

Vojaške poštne nakaznice. Trgovinsko ministstvo je obvestilo vse poštne urade, da bodo sprejemale vojaške pošte poštne nakaznice, glaseče se na naslovnike, ki bivajo v Avstro-Ogrski, v Hercegovini in na Ogrskem, v najvišjem znesku do 1000 K. Nakazani znesek se mora glasiti le samo v kronah, brez vinarjev. Ekspresne in brzozjavne nakaznice pa niso dopustne. Nakaznice bodo sprejemale le samo vojaške pošte, ne pa tudi druge državne pošte. Izpolnijo se lahko v vseh v Avstriji običajnih jezikih, torej tudi v slovenščini. Na odrezek nakaznice se ne sme razven imena odpošiljatelja ničesar drugega napisati. Tudi se na te vojaške poštne nakaznice ne smejo prilepiti znamke, ampak vojaška poštna uprava si bo odtegnila od uplačanega zneska dotični pripadajoči znesek kot poštino.

*** Denar vojnim ujetnikom v Srbiji in na Ruskem** se pošilja poštne in prosto pri vsakem poštnem uradu. Mednarodna nakaznica se izpolni tako: Na odrezku se na spodnji strani zapiše, kakor po navadi, kdo pošilja, na zadnji strani odrezka, komu se pošilja, kjer pa se po navadi naredi naslov, tisto izpolni pošta.

*** Kako se more pisati v Przemysl.** Častnik iz Przemysla je poslal po vojni pošti potom aeroplana v Moravsko Ostravo dopis, v katerem opozarja, kako se more pisati v Przemysl. V tem dopisu pravi: „Če mi hočeš pisati, tedaj pripiši k naslovu še: per Feldpost Nr. ..., Fliegerkom. Nr. 14, Oblt. v. Meier“. Po tem se naj ravna tudi oni, ki bi hoteli pisati v Przemysl.

Vojni kurat Januš Golec odlikovan. Vojni kurat č. g. Januš Golec je bil za svoje hrabro in požrtvovalno vedenje pred sovražnikom odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem na belo-rudečem traku. Slovenskemu duhovniku-junaku iskreno čestitamo!

V srbskem ujetništvu se nahaja celjski zdravnik dr. Janko Serbec. V katerem kraju, iz njegovega poročila ni razvidno.

Ranjen slovenski učitelj. V Galiciji je bil ranjen in je za rano umrl Val. Laubič, učitelj v Trbovljah.

Ptuj. (Obsojeni gostilničar.) Najemnik nemške društvene gostilne „Deutsches Vereinshaus“ na Ptuj, Stanislav Klobutsehar (Klobučar) in njegova soproga Marijana, kakor tudi tamkaj zaposlena natakarica Helena Marko so se morali dne 15. decembra zagovarjati pred mariborskim okrožnim sodiščem zaradi hudodelstva goljufije, ker so zaračunali vojakom kupone, katere so prejeli od vojaške uprave za menažo vojakov, za vedoma nižjo ceno, kakor jo je določila vojaška uprava. Vrh tega je poskušal Stanislav Klobučar podkupiti dva računarska podčastnika, da bi v njegovo korist na goljufiv način zaračunala vojaški upravi menažo za vojaške, katero so dobivali v njegovi gostilni. Stanislav Klobučar je bil obsojen na tri mesece strogega zapor in na 100 kron globe, njegova soproga Marijana na tri mesece strogega zapor, natakarica Helena Marko je pa bila oproščena.

*** Središče.** Slavno t. ki jo je priredila tukajšnja šola dne 8. t. m. v proslavo 66letice cesarjevega vladanja, se je izborna obnesla. Četiri so lepo peli, dobro deklamovali in govorili patriotske govore. Slavnostni govor je imel domači naučitelj g. A. Kosi. Jedro govorja je bilo: Kakor je železna narava cesarjeva premagala vse viharje, tako upamo, da bo zvestoba naših narolov uničila črne naklepe sovražnikov njegovega prestola in Avstrija bo vstala še k lepšemu in bolj cvetočemu življenju, ki bode vsklilo iz zemlje, oškropljene s skup o krvjo spravljenih avstrijskih narodov. Zelo ugajal je pri tej slavnosti nastop „Mladih vojakov“. Ob koncu so igrali otroci najvišje stopenje Kosi-jevo napovedjo, času primerno igro: „Iz dnevov skrbi in žalosti“. Igralci so svojo nalogo izborno rešili in igra je prav ugajala. Čisti dobiček prireditelje (okrog 90 K) je namenjen v nakup volne za tople predmete za naše vojaške.

Celje. Umrl je v Gizišni bolnišnici vojak 97. letnika, Ivan Albrecht, vojaški mlekar in v Trnovem na Notranjskem. Bil je na bojišču ranjen v desno roko. Tekom zdravljenja se mu je pa zastrupila kri in je na posledicah umrl. Pokopan je bil na mestnem pokopališču v Celju z vojaškimi častmi.

Celje. Z južnega bojišča je dospelo v torek ponoči 490 ranjencev, po večini Madžarov, Hrvatov in Čehov. Spravili so jih v razne vojaške bolnišnice po mestu.

Iz Sevnice ob Savi. Tu je umrla v 72. letu starosti gospa Ivana Krulej, soproga gostilničarja in posestnika.

Dobova. Brezobzirno posega vojna, v vse človeške kroge, zahtevajoč žrtve za obrambo domovine. Tudi tukajšnja čebelarstva podružnica ni bila izvešta. Vzela nam je tri odlične ude, vneta čebelarje, ki so gospodje: Ivan Zajc, Josip Ogorelec in Franc Kopinč. Prvi leži težko ranjen v ruskem ujetništvu, drugi je nekje ob italijanski meji, tretji pa čuva domačo železniško prog. Vsi so kolikor toliko oškodovani.

Zadnja poročila, došla v ponedeljek, 21. dec.

Rusi se v Galiciji branijo.

Dunaj, dne 20. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglša:

V Karpatih so bile sovražne prednje čete iz doline reke Laboreza vržene nazaj. Na severoizhodni strani karpatskega prelaza Lupkov so se razvili večji boji. Naš napad iz črte Kresno—Zakliczyn je bil uspešen in smo pridobili zopet več ozemlja. V dolini reke Biala so prodrle naše čete do mesta Tuhov (južno od Tarnova). Boji ob spodnjem toku reke Dunajec se nadaljujejo. Rusi so se v Galiciji zopet z močnimi četami ustavili našemu prodiranju. Na Južno-Poljskem so naši došli do reke Nida.

Poraz Rusov pri Piotrkovu in Przedborzu.

Dunaj, dne 18. decembra.

Porazeno rusko armado zasledujejo avstrijske in nemške čete. Velikanske važnosti za našo armado na Severnem Poljskem je, ker se je avstrijskim četam včeraj posrečilo z naskokom zavzeti močno rusko po-

stojanko pri Piotrkovu. Z zavzetjem Piotrkova je postalo stališče Rusov ob Miazgi nevzdržljivo. Rusi so se umaknili čez Pilico proti mestu Opoczno. Enake važnosti je uspeh, katerega so včeraj, dne 17. dec., dosegle avstrijske čete pri Przedborzu. Avstrijske čete so zavzele namreč tudi to rusko postojanko, katero so branile močne ruske zadnje straže. Ti uspehi so največje važnosti za nadaljni razvoj bojev, kajti v številne ruske zadnje straže ob reki Pilici je s tem zabita močna zagozda. Bližnja ruska obrambna črta je Opoczno—Kielce.

Tudi armada generala Borojeviča je dosegla v Galiciji pred Karpati posebno važen uspeh. Zapodila je namreč včeraj, dne 17. decembra, Ruse iz utrjenih in že dolgo poprej skrbno pripravljenih postojank med Krosnom in Zakliczynom. Danes so avstrijske čete nadaljevale zasledovanje Rusov. Zadnje straže zahodne ruske armade so se včeraj postavile v bran ob spodnjem toku reke Dunajec in v kraju severno-izhodno od Liska, da bi krile umikanje glavne armade proti severo-zahodu.

Vkljub temu, da vladaj v Avstriji veliko veselje nad zmago, se ne sme prezreti, da je bil sovražnik sicer poražen in se je moral umakniti, toda njegova odporna sila še ni popolnoma zlomljena, kajti postavil se bo zopet v bran. Rusi bodo zavzeli bolj ozko vojno črto, kar bo njihovo obrambno silo ojačilo. Ni pa še znano, če bo prineslo zasledovanje sovražnika pričakovani uspeh. Ne sme se namreč pozabiti, da so Rusi mojstri v umikanju.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 20. decembra.

Iz velikega vojnega štana se z dne 20. dec. predpoldne poroča:

Na zahodnem bojišču je sovražnik včeraj opustil svoje brezuspešne napade pri Nieuportu in Bixschotu.

Napadi Francozov in Angležev v pokraju La Bassee so bili odbiti. Sovražnik je imel velike izgube. Nemške čete so ujele 200 Indijcev in Angležev, okroglo 600 mrtvih Angležev je obležalo na bojišču.

Pri Notre-Dame de Lorette je odvezel sovražnik Nemcem 60 metrov dolg strelnski jarek. Izgube nemških čet so bile zelo majhne.

V gorovju Argonnen so dosegle nemške čete nekaj manjših uspehov in so zaplenile tri strojne puške.

Od izhodne in zahodne pruske meje ni nič novega.

Na Poljskem so se poskusile ruske armade držati v novi pripravljeni postojanki ob Ravki in Nidi. Nemške čete jih povsod napadajo.

Turške zmagujoče čete, ki prodirajo proti gori Oğuzdagi pri Erzurumu, so dosegle uspehe.

Srditi boji pri umikanju.

Karlsruhe, 20. decembre.

Velika vojvodinja Lujza je prejela od nemškega cesarja Viljema sledečo brzozavko: Hindenburg ravno kar javlja, da se ruska armada v srditih bojih umika. Nemška armada jo zasleduje na celi črti.

Cesar Viljem zopet na bojišču.

Berolin, 20. decembra.

Iz velikega vojnega štana se poroča: Cesar Viljem se je po popolnem ozdravljenju podal zopet na bojišče.

Uradno turško poročilo.

Carigrad, 19. decembra.

Turške zmagujoče čete, ki prodirajo proti Koturu, so zasedle nekaj hribov, ki obvladujejo to mesto.

Kotur je grski vršec Malega Kavkaza, zahod od mesta Erivana, in je 2430 m visok.

Boj za Egipt.

London, 20. decembra.

Reuterjeva brzozavka javlja iz Kahire:

Turške čete so zapustile pred 14 dnevi polotok Sinaj in se niso več vrnile. Sueski prekop je od mesta Port Said do mesta Sues prav močno zavarovan.

Papež za božično premirje.

Milan, 19. decembra.

Milanskemu listu „Corriere“ se poroča iz Rim: Papež je ponovil svoj poskus, da bi dosegel božično premirje. Ruskemu ugovoru se je ugodilo na ta način, da bodo dobili tudi Rusi za svoj božični praznik, ki se obhaja pozneje, kakor katoliški, istotako dogovorjeno premirje.

Sv. Oče za avstrijske sirote.

Rim, dne 18. decembra.

List „Vita“ poroča, da je sv. Oče daroval 100 tisoč frankov za avstrijsko-ogrsko sirote v vojski padlih vojakov.